

PRÓBNY EGZAMIN ÓSMOKLASISTY JEZYK POLSKI

TESTY
LAST
MINUTE

Wtorek, 10 maja 2022

Przykładowy arkusz egzaminacyjny. Egzamin ósmoklasisty: język polski

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera wszystkie zadania (1–21).
2. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami.
3. Rozwiązania zadań zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora.
5. Rozwiązania zadań, w których musisz samodzielnie sformułować odpowiedź, zapisz czytelnie i starannie. Pomyłki przekreślaj.
6. W arkuszu znajdują się różne typy zadań. Odpowiedzi do nich zaznacz lub zapisz w wyznaczonych miejscach.
7. Zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Czas pracy: 120 minut; liczba punktów do uzyskania: 50.

Powodzenia!

PRZECZYTAJ TEKST I WYKONAJ ZADANIA

Adam Mickiewicz
Świtezianka

Jakiż to chłopiec piękny i młody?
Jaka to obok dziewica?
Brzegami sinej Świtezi wody
Idą przy świetle księżycy.

Po co żałujesz dziekiej wietrznicy,
Która cię zwabia w te knieje,
Zawraca głowę, rzuca w tęsknicy,
I może jeszcze się śmieje?

(...)
Młody jest strzelcem w tutejszym
Kto jest dziewczyna? ja nie wiem.

Daj się namówić czułym wyrazem,
Porzuc wzdychania i żale,
[borze, Do mnie tu, do mnie, tu będziem razem
Po wodnym płaśać kryształ! (...)

Skąd przyszła? darmo śledzić
[kto pragnie,
Gdzie uszła? nikt jej nie zbada.
(...)

Podbiega strzelec i staje w biegu
I chciałby skoczyć i nie chce;
Wtem modra fala, prysnąwszy z brzegu,
Z lekka mu w stopy załechce.

Wtem wiatr zaszumił po gęstym
Woda się burzy i wzdyma.

I tak go łechce, i tak go znęca,
[lesie. Tak się w nim serce rozplęwa,
Jak gdy tajemnie rękę młodzieńca
Ściśnie kochanka wstydliva.

Burzy się, wzdyma, pękają tonie,
O niesłychane zjawiska!
Ponad srebrzyste Świtezi błonie
Dziewicza piękność wytryska.

Zapomniał strzelec o swej dziewczynie,
Przysięgą pogardził świętą,
Na zgubę oślepie bieży w głębinie,
Nową zwabiony ponętą. (...)

Jej twarz jak róży bladej zawoje,
Skropione jutrzeńki łezką:
Jako mgła lekka, tak lekkie stroje
Obwiały postać niebieską.

Wtem wietrzyk świsnął, obłoczek pryska,
Co ją w łudzącym krył blasku;
Poznał strzelec dziewczynę z bliska,
Ach, to dziewczyna spod lasku!

„Chłopcze mój piękny, chłopcze
[mój młody –
Zanuci czule dziewica –
Po co wokoło Świtezi wody
Błądzisz przy świetle księżycy?

„A gdzie przysięga? gdzie moja rada?
Wszak kto przysięgę naruszy,
Ach, biada jemu, za życia biada!
I biada jego złej duszy! (...)

Zadanie 1. (0–1)

Przyporządkuj elementy przebiegu akcji do odpowiednich fragmentów *Świtezianki*. Wpisz odpowiednie litery do tabeli.

A. zawiązanie	C. punkt kulminacyjny
B. rozwinięcie	D. rozwiązanie

Podbiega strzelec i staje w biegu I chciałby skoczyć i nie chce; Wtem modra fala, prysnąwszy z brzegu, Z lekka mu w stopy załechce.	
Zapomniał strzelec o swej dziewczynie, Przysięgą pogardził świętą, Na zgubę oślepie bieży w głębinie, Nową zwabiony ponętą.	
Jakiż to chłopiec piękny i młody? Jaka to obok dziewica? Brzegami sinej Świtezi wody Idą przy świetle księżycy.	

Zadanie 2. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Wydarzenia opisane w <i>Świteziance</i> rozgrywają się w nieokreślonym miejscu i czasie.	P	F
Świtezianka jest postacią fantastyczną.	P	F

Zadanie 3. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z powyższego fragmentu utworu wynika, że dziewczyna spotykająca się ze strzelcem jest przede wszystkim osobą:

A. ostrożną	C. tajemniczą
B. zdradliwą	D. nieprzewidywalną

Zadanie 4. (0–1)

Uzasadnij stwierdzenie, że narrator w *Świteziance* ma ograniczoną wiedzę o świecie. Odwołaj się do tekstu utworu.

.....

Zadanie 5. (0–2)

Zapomniał strzelec o swej dziewczynie,
Przysięgą pogardził świętą (...)

Odwołując się do całego utworu Adama Mickiewicza, wyjaśnij znaczenie wskazanego fragmentu wypowiedzi narratora. Napisz, co przysięgał strzelec dziewczynie i jaki był powód składania tej przysięgi.

- a) treść przysięgi:
- b) powód jej składania:

Zadanie 6. (0–2)

1. Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.

Wypowiedź dziewczyny *Wszak kto przysięgę naruszy, Ach, biada jemu, za życia biada! I biada jego złej duszy!* ma charakter A/B, o czym świadczy C/D.

A. ostrzeżenia	C. trzykrotne powtórzenie słowa „biada”
B. zakazu	D. nadanie wypowiedzi postaci zdania rozkazującego

2. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W utworze Adama Mickiewicza przywołany został popularny motyw:

- A. buntu
B. arkadii
C. winy i kary
D. niespełnionej miłości

Zadanie 7. (0–3)1. Do podanej tezy sformułuj argument. Odwołaj się do treści *Świtezianki*.

Teza: W utworze Adama Mickiewicza natura jest jednym z bohaterów.

Argument:

2. Spośród lektur obowiązkowych, innych niż *Świtezianka*, wybierz tę, w której pojawia się postać fantastyczna dająca wskazówki ludziom, jak żyć dobrze. Nazwij tego bohatera fantastycznego. Przywołaj sytuację z tej lektury uzasadniając twój wybór.

Tytuł:

Bohater:

Uzasadnienie:

Zadanie 8. (0–2)

1. Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Adam Mickiewicz nie jest autorem:

- A. *Latarnika*
B. *Dziadów cz. II*
C. *Śmierci Pułkownika*
D. *Sonetów krymskich*

2. Udowodnij, że *Świtezianka* jest utworem rytmicznym.

.....

Zadanie 9. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

O tym, że <i>Świtezianka</i> jest balladą, świadczy m.in. przebieg akcji podobnie jak w utworze dramatycznym oraz poruszenie problematyki moralnej.	P	F
W opisie wyglądu nimfy dominują porównania.	P	F

Zadanie 10. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Prawidłowy podział słowotwórczy wyrazu *Świtezianka* to:

- A. Świt-ezianka. B. Świtezi-anka. C. Świtezia-nka. D. Świtezian-ka.

PRZECZYTAJ TEKST I WYKONAJ ZADANIA

Marcelina Wnęk

W jaki sposób szkoła uczy dzieci odpowiedzialności za własne wybory?

Wolność i odpowiedzialność to dwa aspekty dokonywania świadomych wyborów, podejmowania przemyślanych decyzji. W najprostszym ujęciu wolność „opisuje sytuację braku zewnętrznego przymusu”. Odpowiedzialność rozumiemy z kolei jako: „obowiązek ponoszenia przewidzianych konsekwencji zachowania się własnego lub innych osób”. W jaki sposób pomóc uczniom w opanowaniu trudnej sztuki rozumnego korzystania z możliwości decydowania o sobie i nie tylko? (...)

W różnych sytuacjach, jako dorośli, winniśmy ocenić poziom możliwości moralnych dziecka i pozostawiać w jego gestii wybory o charakterze zamkniętym – których konsekwencje będziemy w stanie ponieść zarówno my, jak i dziecko. „Czy chcesz jeść?” vs. „Co chcesz zjeść?” vs. (najbezpieczniejsze) „Chcesz kanapkę czy płatki?” – pozwala dziecku na dokonanie wyboru przy równoczesnej pewności, że jego podstawowe potrzeby fizjologiczne nie zostaną zaniedbane. „Chcecie kartkówkę?”, wypowiedziane przez zdesperowanego i zmęczonego hałasem nauczyciela, vs. „Kartkówkę możecie pisać na tej lekcji, jeśli nie przestaniecie rozmawiać, albo za dwa dni według planu, jeśli pozwolicie mi dokończyć lekcję” – uczy dzieci podejmowania decyzji i odpowiedzialności za ich konsekwencje w każdej sytuacji. Jest to odpowiedzialność, bez której nie sposób wejść w dorosłe życie. (...)

Jedną z podstawowych potrzeb każdego człowieka, według znanej dobrze teorii Abrahama Masłowa, jest potrzeba bezpieczeństwa. Na jej zaspokojenie składa się wiele czynników. Jednym z istotniejszych są granice funkcjonowania, które dorosły nakłada na dziecko w trosce o jego bezpieczeństwo, zdrowie, ale i rozwój. (...)

Dziecko niemające w swoim gronie „znaczących dorosłych” takich osób, które zawęziłyby pole jego wyborów do tych bezpiecznych, kontrolowanych i mądrych, musi samodzielnie podejmować trud budowania granic swojej wewnętrznej struktury moralnej – traci zatem ogrom energii. Energii, którą mogłoby zaoszczędzić i wykorzystać na rozwój, poznawanie świata, budowanie relacji, naukę i zabawę. Jeśli jednak zmuszone jest zadbać o swoje poczucie bezpieczeństwa samodzielnie, to instynktownie dokonuje wyborów, których często nie uznajemy za właściwe i nad których skutkami bolejemy.

Gdy prowadząc warsztaty dla dzieci i młodzieży, pytam ich o sposoby radzenia sobie z nadmiarem trudnych emocji, jasno wskazują drogi, którymi idą, by zapewnić sobie wewnętrzny komfort. Są to (wymieniam je w kolejności od najczęstszych):

- granie w gry komputerowe („proszę pani, ja nie mam wpływu na to, co się dzieje w tym głupim świecie, ale tam mogę zbudować sobie rzeczywistość, która mi odpowiada”)
- obserwowanie problemów innych, np. na TikToku, YouTubie, w telewizji („zapominam wtedy, że jest mi źle, i śmieję się z tego, jak inni sobie nie radzą”)
- autoagresja – nacinanie skóry, uderzanie głową lub rękami, kopanie w ścianę, wymiotowanie
- substancje psychoaktywne
- agresja – niszczenie rzeczy wokół, krzyk, bijatyka
- sport
- słuchanie muzyki
- rozmowa z bliską osobą.

Na obranie trzech ostatnich ścieżek z pewnością ma wpływ wsparcie mądrych dorosłych¹.

[482 wyrazy]

¹ Źródło: <https://www.glospedagogiczny.pl/artukul/w-jaki-sposob-szkola-uczy-dzieci-odpowiedzialnosci-za-wlasne-wybory>

Zadanie 11. (0–1)

Przyporządkuj tytuły do wskazanych akapitów. Wpisz do tabeli oznaczenia literowe tytułów.

- A. Konsekwencje braku „znaczących dorosłych”
B. Potrzeba bezpieczeństwa jako jedna z podstawowych
C. Sposoby radzenia sobie z nadmiarem trudnych emocji
D. Pytania o charakterze zamkniętym jako podstawa uczenia wyborów

Numer akapitu	2	3	5
Tytuł			

Zadanie 12. (0–1)

Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

Uczenie wyborów to także uczenie ponoszenia konsekwencji za nie.	P	F
Wszystkie sposoby dzieci i młodzieży na radzenie sobie z nadmiarem trudnych emocji mają wydźwięk negatywny.	P	F

Zadanie 13. (0–1)

Potwierdź słuszność poniższej tezy. W uzasadnieniu odwołaj się do konkretnej sytuacji z twojego życia lub innej ci znanej.

Temat: Zaspokojeniu przez dorosłych potrzeby bezpieczeństwa dziecka służy m.in. wyznaczanie granic funkcjonowania.

Uzasadnienie:

Zadanie 14. (0–1)

Autorka wymienia sposoby radzenia sobie z trudnymi emocjami w kolejności od najczęściej do najrzadziej występujących. Tylko trzy ostatnie są najprawdopodobniej efektem wsparcia mądrych dorosłych. O jakim zjawisku to świadczy? Sformułuj wypowiedź, w której ocenisz prawdziwość obserwacji Marceliny Wnęk.

.....

Zadanie 15. (0–2)

Na przywołanej przez Marcelinę Wnęk liście zachowań brakuje czytania książek. Gdyby takie rozwiązanie tam się znalazło, którą lekturę obowiązkową polecił(a)byś koleżance/koledzie z uwagi na to, że można w niej znaleźć odpowiedzi na trudne pytania? Podaj tytuł i autora oraz uzasadnij swój wybór, formułując dwa argumenty.

Autor i tytuł:

Uzasadnienie:

Argument 1:

Argument 2:

Zadanie 16. (0–1)

Dziecko niemające w swoim gronie „znaczących dorosłych” takich osób, które zawężyłyby pole jego wyborów do tych bezpiecznych, kontrolowanych i mądrych, musi samodzielnie podejmować trud budowania granic swojej wewnętrznej struktury moralnej

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wyrażenie „znaczący dorośli” odnosi się do osób, które są dla dziecka:

- A. bliskie B. przyjazne C. obce D. ważne

Zadanie 17. (0–3)

Zredaguj ogłoszenie o organizacji warsztatów radzenia sobie ze stresem. Zachęć rówieśników do udziału w tym wydarzeniu, używając dwóch argumentów. Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

Ogłoszenie:

.....

Zadanie 18. (0–2)

Jedną z podstawowych potrzeb każdego człowieka, według znanej dobrze teorii Abrahama Masłowa, jest potrzeba bezpieczeństwa. Na jej zaspokojenie składa się wiele czynników.

1. **Uzupełnij poniższe zdanie. Wybierz odpowiedź spośród oznaczonych literami A i B oraz odpowiedź spośród oznaczonych literami C i D.**

Podkreślony wyraz to A/B, odnoszący się do przywołanej w poprzednim zdaniu C/D.

- A. przymiotnik C. teorii Masłowa
B. zaimek D. potrzeby bezpieczeństwa

2. **W którym z wyrazów pisownia „nie” jest zgodna z tą samą szczegółową zasadą ortograficzną, co zastosowana w wyrazie niemający? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

- A. nieznaczny C. niebezpieczny
B. niezrozumiany D. nieodpowiedzialny

Zadanie 19. (0–1)

Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W wypowiedzeniu *Gdy prowadząc warsztaty dla dzieci i młodzieży, pytam ich o sposoby radzenia sobie z nadmiarem trudnych emocji, jasno wskazują drogi, którymi idą, by zapewnić sobie wewnętrzny komfort* zostały użyte:

- A. 2 czasowniki w formie osobowej i 2 w niesobowej
B. 2 czasowniki w formie osobowej i 3 w niesobowej
C. 3 czasowniki w formie osobowej i 2 w niesobowej
D. 4 czasowniki w formie osobowej i 1 w niesobowej

Zadanie 20. (0–2)

Czy tekst Marceliny Wnęk jest adresowany wyłącznie dla dorosłych? Uzasadnij odpowiedź, przywołując dwa przykłady z tekstu.

Stanowisko:

Przykład 1.:

Przykład 2.:

Zadanie 21. (0–20)

Wybierz jeden z podanych tematów i napisz wypracowanie. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 wyrazów.

Temat 1

Napisz rozprawkę, w której rozważysz trafność stwierdzenia, że trudne emocje bywają przyczyną błędów życiowych. W argumentacji odwołaj się do wybranej lektury obowiązkowej oraz do innego utworu literackiego.

Temat 2

Wyobraź sobie, że możesz zmienić bieg wydarzeń jednej lektury, której bohater podjął złą decyzję pod wpływem emocji. **Napisz opowiadanie**, w którym zaproponujesz alternatywną historię. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Odpowiedzi

Zad.	Poprawna odpowiedź	Kryteria
1.	B, C, A	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
2.	Ę, P	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
3.	C	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
4.	Narrator nie wie, kim jest dziewczyna – co sam przyznaje: <i>Kto jest dziewczyna? ja nie wiem.</i>	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
5.	a) Strzelec przysięgał dziewczynie, że będzie jej wierny. b) Chłopak chciał, by dziewczyna zamieszkała z nim w jego leśnej chacie.	Za każdą poprawną odpowiedź zgodną z treścią ballady – 1 p.
6.1	A C	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
6.2	C	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
7.1	Natura towarzyszy bohaterom – gdy zbliża się kluczowe wydarzenie, szumi wiatr, woda się burzy. Także woda pomaga nimfie kusić strzelca – łechce go po stopach.	Za każdą poprawną odpowiedź zgodną z treścią ballady – 1 p.
7.2	Np. Tytuł: <i>Dziady cz. II</i> Bohater: Widmo Złego Pana Uzasadnienie: Dawny pan wioski, okrutny dla swych poddanych, po śmierci cierpi głód i pragnienie, na jakie skazywał innych za życia. Poucza ludzi zebranych na dziadach, by traktowali innych z szacunkiem.	• 2 p. – podanie tytułu i bohatera lektury obowiązkowej, poprawne uzasadnienie zilustrowane sytuacją z lektury. • 1 p. – podanie tytułu i bohatera lektury obowiązkowej oraz poprawne uzasadnienie zilustrowane sytuacją z lektury. • 0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

8.1	A	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
8.2	<i>Świtezianka</i> jest utworem rytmicznym, ponieważ ma rytmiczną budowę (podział na czterowersowe strofy) i występują w niej rymy.	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
9.	Ę, P	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
10	B	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
11.	2D, 3B, 5C	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
12.	Ę, F	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
13.	Np.: To od dorosłych młody człowiek dowiaduje się, co wolno, a czego nie wolno robić. To oni uczą go, że np. nie można ścigać na klasówkach, ponieważ jest to rodzaj oszustwa, nieuczciwości. Gdy będziemy tak postępować, nabierzemy przekonania, że oszukiwanie innych jest metodą na życie.	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
14.	Np.: Młodzi ludzie rzadko zwracają się do dorosłych po pomoc w trudnych chwilach. Wolą sami szukać rozwiązania problemów, co nie jest dobre, ponieważ ich zachowania są szkodliwe. Myślę, że wiele młodych osób tak robi.	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
15.	Np. <i>Mały Książę</i> Antoine’a de Saint-Exupéry’ego Argument 1: Dzięki lekturze dowiadujemy się, że dorośli i dzieci mają różne punkty widzenia i to jest normalne. Argument 2: Książka uczy, czym jest miłość i że to uczucie, które przede wszystkim łączy się z odpowiedzialnością.	Za każdy argument zgodny z treścią lektury – 1 p.
16.	D	Za poprawną odpowiedź – 1 p.

17.	Np. Informujemy, że 20 maja br. o godz. 16.00 w auli naszej szkoły rozpoczynają się warsztaty radzenia sobie ze stresem. Poprowadzi je trenerka, pani Anna Nowak. Zapraszamy wszystkich, którzy chcą się nauczyć, że stres to nieodłączny towarzysz naszego życia, z którym da się żyć, a także tych, którzy chcą poznać techniki i sposoby, jak się mu nie dać. Zapisywać na warsztaty można się w gabinecie szkolnego pedagoga codziennie w godz. 10.00–12.00. Dyrekcja szkoły	Treść i forma: • 2 p. – treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnionych 5 elementów dotyczących formy: kto informuje? kogo informuje? o czym informuje? kiedy się odbywa? gdzie się odbywa? • 1 p. – treść zgodna z poleceniem, uwzględnione 2 argumenty; uwzględnione 4 elementy dotyczące formy: kto informuje? ORAZ/ALBO o kogo informuje? ORAZ/ALBO o czym informuje? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? • 0 p. – treść niezgodna z poleceniem, ale uwzględnione tylko 3 elementy dotyczące formy: kto informuje? ORAZ/ALBO o kogo informuje? ORAZ/ALBO o czym informuje? ORAZ/ALBO kiedy się odbywa? ORAZ/ALBO gdzie się odbywa? Poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna: • 1 p. – łącznie nie więcej niż dwa błędy (językowe, ortograficzne, interpunkcyjne). • 0 p. – łącznie trzy lub więcej błędów (językowych, ortograficznych, interpunkcyjnych).
18.1	B, D	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
18.2	B	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
19.	C	Za poprawną odpowiedź – 1 p.
20.	Stanowisko: Adresatem tego tekstu mogą być także młodzi ludzie – dzięki niemu łatwiej im będzie zrozumieć to, co się z nimi dzieje, oraz krytycznie przyjrzeć się swoim zachowaniom. Przykład 1: Autorka objaśnia w przystępny sposób, jak bardzo ważni są dorośli w życiu dziecka. Przykład 2: Autorka wymienia sposoby radzenia sobie przez młodych ludzi z trudnymi emocjami.	Za każde uzasadnienie zgodne z treścią artykułu – 1 p.

Zadanie 21. (0–20)**Zasady oceniania****1. Realizacja tematu wypowiedzi**

2 p.	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Wszystkie pozostałe elementy polecenia uwzględnione. • Wypowiedź w całości dotyczy problemu wskazanego w poleceniu.
1 p.	• Forma wypowiedzi zgodna z formą wskazaną w poleceniu. • Nieuwzględniony jeden element polecenia (inny niż forma). ORAZ/LUB • W pracy występują fragmenty nie dotyczące problemu wskazanego w poleceniu.
0 p.	• Forma wypowiedzi niezgodna z formą wskazaną w poleceniu. ALBO • Nieuwzględnione co najmniej dwa elementy polecenia (inne niż forma).

2. Elementy retoryczne – rozprawka

5 p.	• Pogłębiona argumentacja. • Argumenty odwołujące się np. do faktów, logiki, emocji, zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady uporządkowane, np. zhierarchizowane.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	• Powierzchnowa argumentacja; w wypowiedzi brak wnikliwości. • Niektóre argumenty zilustrowane odpowiednimi przykładami ORAZ/LUB wykorzystanie przykładów w funkcji argumentacyjnej. • Argumenty/przykłady częściowo uporządkowane.
2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	Podjęta próba argumentowania. Ograniczenie do wyliczenia powierzchownie omówionych przykładów, powiązanych z problemem określonym w temacie.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

2. Elementy twórcze – opowiadanie

5 p.	• Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Urozmaicona fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 6 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja. • Twórcze wykorzystanie treści lektury.
4 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 3 p. i niektóre na 5 p.
3 p.	• Funkcjonalna narracja. • Logiczny układ zdarzeń. • Prosta fabuła, w tym funkcjonalne wykorzystanie co najmniej 4 spośród następujących elementów: opis, charakterystyka bohatera, czas akcji, miejsce akcji, zwrot akcji, puenta, punkt kulminacyjny, dialog, monolog, retrospekcja.

2 p.	Praca spełnia wszystkie wymagania na 1 p. i niektóre na 3 p.
1 p.	• Narracja częściowo funkcjonalna. • Dopuszczalne usterki w logicznym układzie zdarzeń. • Prosta fabuła. • Próba opisu przeżyć.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

3. Kompetencje literackie i kulturowe

2 p.	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Poprawność rzeczowa.
1 p.	• Funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO • Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). ALBO • Częściowo funkcjonalne wykorzystanie znajomości lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu (oraz częściowo funkcjonalne wykorzystanie innego tekstu literackiego lub tekstu kultury, jeżeli polecenie tego wymaga). • Dopuszczalne 1–2 błędy rzeczowe.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

4. Kompozycja tekstu

2 p.	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalna 1 usterka w zakresie spójności ALBO logiki wypowiedzi, ALBO podziału wypowiedzi na funkcjonalne akapity.
1 p.	• Kompozycja zgodna z formą wypowiedzi. • Graficznie wyodrębnione akapity. • Dopuszczalne łącznie 2–3 usterki w zakresie spójności ORAZ/ALBO logiki wypowiedzi.
0 p.	Praca nie spełnia co najmniej jednego wymagania określonego na 1 p.

5. Styl

2 p.	• Odpowiedni do treści i formy wypowiedzi. • Jednolity.
1 p.	Sporadyczne usterki w odpowiedności ORAZ/LUB jednolitości stylu.
0 p.	Praca nie spełnia wymagań określonych na 1 p.

6. Język

Zakres środków	Poprawność środków	Nie więcej niż 2 błędy językowe	3–4 błędy językowe	5–6 błędów językowych	7–9 błędów językowych	10 lub więcej błędów językowych
Szeroki zakres środków językowych, tzn. • zróżnicowana składnia • zróżnicowana leksyka, w tym np. bogata frazeologia, precyzyjne słownictwo, umożliwiające pełną i swobodną realizację tematu.		4 p.	3 p.	2 p.	1 p.	0 p.
Zadawalający zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka stosowne/odpowiednie do realizacji tematu.		3 p.	2 p.	1 p.	0 p.	0 p.
Wąski zakres środków językowych, tzn. składnia i leksyka proste/ograniczone, utrudniające realizację tematu.		2 p.	1 p.	0 p.	0 p.	0 p.

7. Ortografia

2 p.	Nie więcej niż 1 błąd ortograficzny.
1 p.	2–3 błędy ortograficzne.
0 p.	4 lub więcej błędów ortograficznych.

8. Interpunkcja

1 p.	Nie więcej niż 5 błędów interpunkcyjnych.
0 p.	6 lub więcej błędów interpunkcyjnych.

Uwagi dodatkowe

- Jeżeli wypowiedź w całości jest nie na temat, egzaminator oceni ją na 0 p.
- Jeżeli w wypowiedzi uczeń w ogóle nie odwołał się do treści lektury obowiązkowej wskazanej w poleceniu, za całą wypowiedź egzaminator przyzna 0 p.
- Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna, egzaminator oceni ją na 0 p.
- Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. uczeń napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 p.
- Jeżeli wypowiedź zawiera 180 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: realizacji tematu wypowiedzi, elementów twórczych/elementów retorycznych oraz kompetencji literackich i kulturowych. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 p.

Przygotowanie arkusza: Katarzyna Ziola-Zemczak © Wydawnictwo Dragon 2022

**Historie, których
nie da się zapomnieć.**Najlepsze reportaże czytaj na
wyborcza.pl/historie